

רוב הציבור בישראל חש לא מוכן למקרה של רעידת אדמה כך עולה ממחקר חדש שנערך באוניברסיטת חיפה ובטכניון. רוב הציבור מאמין שהמשלה אחראית על המוכנות ואף שעליה לתקצב את כל עלויות תמ"א 38

אסף גולן 23/2/2015 14:53

למעלה ממחצית מהציבור בישראל חש שאין לו את הכלים והידע להיות מוכן למקרה של רעידת אדמה וכ-60% מהציבור חש שלרשויות ההצלה בישראל יכולת חלקית בלבד להתמודד עם מקרה של אסון בעקבות רעידת אדמה. כך עולה ממחקר משותף של אוניברסיטת חיפה והטכניון. "במחקר מצאנו שאנשים שהיו חשופים להתקפות טרור או לירי של טילים האמינו כי יתמודדו טוב יותר גם עם מקרה של רעידת אדמה", אמרה פרופ' דפנה קנטי מבית הספר למדעי המדינה באוניברסיטת חיפה, אחת מעורכות המחקר.

פיקוד העורף צילום: מורן מעיין

על פי המומחים, השאלה של רעידת אדמה גדולה וחזקה שתרחש בישראל היא רק שאלה של זמן – כשהשאלה היא בעיקר על מתי ועד כמה חזקה תהייה הרעידה. המחקר החדש, אותו עורכים פרופ' קנטי וד"ר כרמית רפפורט מאוניברסיטת חיפה ופרופ' אבי קירשנבאום ממוסד שמואל נאמן בטכניון ובשיתוף המכון למחקרי ביטחון לאומי, מבקש לבחון שורה ארוכה של היבטים הקשורים למוכנות של הציבור אל מול אירוע כזה. במחקר השתתפו 947 משתתפים, המהווים מדגם מייצג של האוכלוסייה הבוגרת בישראל, והנתונים הנוכחים הם נתונים ראשוניים של הדוח הכולל, שיוגש למשרד המדע.

כאמור, רוב הציבור חש שאין לו את הכלים והידע להיות מוכן כראוי למקרה של רעידת אדמה חזקה: 30% ענו שאין להם כלל כלים וידע ועוד 24% ענו שיש להם כלים ויכולות אלה במידה מועטה. רק 8% ענו שהם חשים שיש להם את כל הכלים להיות מוכנים. לאור נתונים אלה, לא מפתיע לגלות שכמעט מחצית מהציבור סבור שהוא לא מסוגל להתמודד עם האתגרים שרעידת אדמה גדולה תביא, כשרק רבע מהציבור ענה כי קיבל הדרכה כלשהי בנוגע להערכות לקראת רעידת אדמה ממומחים.

שני שלישי מהציבור ענו כי הממשלה אחראית לתקצב את הפעולות שיביאו למוכנות לקראת רעידת אדמה ו-70% חושבים שעל הממשלה לתקצב את כל העלויות של תמ"א 38 (תוכנית המתאר הארצית לחיזוק מבנים קיימים בפני רעידות אדמה). אולם כמעט 40% חושבים שלפוליטיקאים כלל לא אכפת מרמת ההערכות לרעידת אדמה ביישובו של המשיב, כשרק 4% ענו שהפוליטיקאים מביעים עניין רב במוכנות לרעידת אדמה .

גם במקרה זה, לאור הנתונים לא מפתיע לגלות ש-60% מהציבור חש שלרשויות ההצלה בישראל יכולת חלקית בלבד להתמודד עם מקרה של אסון בעקבות רעידת אדמה ורק 13% מהציבור מביע אמון מלא ביכולות של הרשויות להתמודד עם האסון. 40% מהציבור מאמין שהיכולות והמעשים שלו הן אלה שיאפשרו לו להתמודד בהצלחה עם אירוע של רעידת אדמה ו-40% מאמין שהוא ישרוד הודות לפעולות של כוחות ההצלה. 8% ציינו את אלוהים, כגורם שבזכותו ישרדו את הרעידה .

לפחות במקרה של מוכנות לרעידת אדמה, נראה שהחשיפה של חלקים גדולים מהציבור לטרור מחזקת את המוכנות שלו: בקרב אלה שהיו חשופים לטרור (שהוגדר כחשיפה לאירוע טרור, ירי טילים וכד') רמת המוכנות ומספר האנשים שלמדו כיצד להתכונן כראוי לאירוע של רעידת אדמה היה גדול באופן משמעותי בהשוואה לאלה שלא היו חשופים לטרור. "מהבדיקות שערכנו התברר שיותר אנשים שנחשפו לאירועי טרור ביצעו פעולות שיכינו אותם לאירוע של רעידת אדמה גדולה. הם הכינו תיקים, הכינו ציוד, בדקו את מצב הבית שלהם וכד'. כלומר, החשיפה לאירוע טראומתי אחד גרם להם להתכונן מבעוד מועד לאירוע טראומתי אחר, שעוד לא התרחש. מדינת ישראל לא צריכה לחכות כדי לעבור אירוע טראומתי אחד של רעידת אדמה גדולה כדי להתכונן לזו שתבוא לאחר מכן, ועליה להתחיל ולהכין את האזרחים כבר עכשיו", סיכמה פרופ' קנטי .